

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile neferoate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

ANULŪ XLVIII.

N°. 223.

Duminică 6 (18) Octomvre.

1885.

Nou abonamentŭ

la

„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Octomvre st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„ șese „ 20 „

„ unŭ anŭ 40 „

Rugămŭ pe domniii abonenți, ca să bine-voiască a-și reînoui de cu vreme abonamentulŭ, ca să nu se întrerupă expediția dăruului.

Domniii ce se vorŭ abonă din nou să binevoiescă a arăta și posta ultimă.

•Administrațiunea •Gazetei Transilvaniei•.

Unŭ comunicatŭ oficiosŭ alŭ lui „Nemzet.“

Brașovŭ, 5 (17) Octomvre.

Diarele din Pesta aducŭ diferite sciri despre trimiteri de trupe în Ardélŭ. Față cu aceste „Nemzet“ publică acum unŭ comunicatŭ oficiosŭ, care să rectifice esagerările în acéstă privință.

După trimiterea cunoscutei proclamațiunii a „României irredente“, ȳice „Nemzet“, în unele comitate ale Ardélului locuite de Români s'a arătatŭ ôbre care iritațiune; unii agitatori au făcutŭ adecă încercarea d'a întârita poporațiunea română, care de altmintrelea e liniștită. Acéstă, ce'i dreptŭ, n'a isbutitŭ, dér ca așa ceva să nu isbutescă nici în viitorŭ, guvernulŭ și autoritățile locale au găsitŭ necesarŭ să ia unele măsuri. Mai alesŭ pichetele de gendarmeriă au fostŭ întărite în acele ținuturi, și de curëndŭ la Ighiu, unde s'a găsitŭ dinamită la unŭ popă românŭ, și la Zlatna s'au trimisŭ câte o companiă de soldați. Deși atitudinea corectă a Românilorŭ nu dă pricină la nici o îngrijire, totuși guvernulŭ ținŭ de imperiosŭ, a preveni prin aceste măsuri ori ce încercare posibilă.

„Se pare — adauge la aceste corespondențulu lui „N. fr. Presse,“ — că referințele în Ardélŭ totuși suntŭ ceva mai seriose. Șeful poliției statului, consiliarulŭ ministerialŭ Jekel-falussy, a călătoritŭ de curëndŭ în aceste ținuturi, și trebuie să observările sale au făcutŭ pe guvernŭ să ia măsuri preventive.“ Lăfșirea unei asemenea păreri a îndemnatŭ pe oficiosii dela „Nemzet“ să vorbescă.“

Din comunicatŭ lui „Nemzet“ rezultă, că tôte scirile alarmatôre, ce le dă pressa unĝurescă suntŭ nisce miserabile apucături, pentru ca d. Tisza să pôta luă în contra Românilorŭ cele mai drastice măsuri, cu scopŭ de a-le astupa gura să nu mai strige în contra împilărilorŭ. Resultă din acelu comunicatŭ, că e neliniștitŭ poporul românŭ, dér acéstă stare de neliniște, cu tôte acestea nu la clintitŭ din atitudinea sa corectă. Și neliniștea nu proclamațiunea a produs'o, ci, precum bine scie d. Tisza, e chiar opera d-sale și a organelorŭ sale; ea este fêtulŭ persecuțiunilorŭ ne mai pomenite ce le suferă ađi poporul românŭ.

Ce privesce pe agitatori, apoi cine nu scie că îndată ce unŭ cărturarŭ românŭ își ridică vocea să cêră dreptate, guvernulŭ, organele lui

și pressa unĝurescă îlŭ înfierăză cu acelu epitetŭ?

Amŭ vrea să ne arătē „Nemzet,“ din partea căru Românŭ și când s'a făcutŭ încercarea d'a întârita poporațiunea română? Căci noi fi numimŭ pe fiecare ȳi pe uneltele d-lui Tisza, cari întârita poporulŭ românŭ, ofensându-lŭ în drepturile și sêmțemintele lui, bătându'și jocŭ și de lege și de dreptate și de echitate.

Dér nu trebuie să uitămŭ, că lui „Nemzet“ și patronului său, precum și fratelui său Trefort le trebuie înainte de tôte acum îndată, unŭ pretextŭ spre a împedecă întrunirea congresului naționalu alŭ Românilorŭ gr. or. Anulŭ trecutŭ au fostŭ serbările pentru Horia acestŭ pretextŭ, anulŭ acesta suntŭ pretinsele „încercări d'a schimba atitudinea corectă a Românilorŭ.“

Proclamațiunea cu pricina i-a venitŭ tocmai bine d-lui Trefort și scirile despre trimiteri de trupe în Ardélŭ n'au altŭ scopŭ decâtŭ de a servi ca piesă justificativă, că-i este imposibilŭ a suferi acum întrunirea Românilorŭ în congresŭ bisericescŭ.

Dér scirile alarmatôre au douē tășuri: se atrage atențiunea lunei asupra Ardélului și a nemulțămirii poporațiunei lui. De aceea vine acum „Nemzet“ și în comunicatŭlŭ amintitŭ dă unŭ testimoniu escelentŭ atitudinii „corecte“ a Românilorŭ. Uite popa, nu e popa, asta'i sensulŭ procederii guvernăntilorŭ; vrêu să ne omôre, dér nu de totŭ, ca să nu suferă prea multŭ buna reputațiune a Ungariei.

Nimicŭ nu mai folosesce însē acestei reputațiunii. Ea este deja deochiată înainte lunei și totulŭ atêrnă numai dela atitudinea conducătorilorŭ poporulŭ românŭ din Transilvania și Ungaria, ca să se facă odată deplină lumină asupra adevêratei situațiunii din aceste țeri.

Nelucrarea factorilorŭ conducători ai națiunii noastre și lipsa de energiă și solidaritate în lupta legală pentru drepturile națiunei aduce în aceste împrejurări numai apă pe môra adversarilorŭ noștri. Aceștia vorŭ striga mereu, că Români cu carte subminéză ordinea publică; și cu câtŭ acești Români cu carte vorŭ tăcé mai multŭ, cu atâtŭ dușmanii lorŭ neîmpăcați vorŭ strigă mai tare: voi sunteți mișei, voi turburătorii, voi trădătorii, voi dinamitiștii, voi resvrătorii, voi filoxera statului unĝurescŭ!

Noi Români cu carte, toți fără deosebire, stămŭ față cu o manifestațiă combinată a adversarilorŭ noștri pe tôte linia, care are scopulŭ să ne sape de sub picioare têrêmulŭ de luptă legală pentru drepturile naționale.

Celŭ ce agitéză în contra statului, celŭ ce conspiră și se resvrătesce nu mai are cuvêntulŭ ca omŭ de omeniă și cetățenŭ ca toți cetățenii, nici în comună, nici în comitatŭ, nici înainte solgăbirêului, nici înainte ministrului. De aceea este clarŭ că, ori ce ar întreprinde, fiă pentru dreptulŭ său personalŭ, fiă pentru dreptulŭ poporului, se declară a priori de uneltire revoluționară și astfelŭ este posibilŭ în acestŭ statŭ, ca în ȳiua mare să fiă datŭ afară din adunarea comunală unŭ venerabilu preotŭ, care s'a dusŭ acolo în puterea dreptului său, recunoscutŭ chiar și de ministru, să fiă datŭ afară numai pentru că opiniunea publică maghiară în acea adunare s'a

manifestatŭ în contra lui, numindu-lŭ „sobolŭ daco-românŭ“.

Acestei manifestații generale dușmănoșe în contra noastră trebuie să'i opunemŭ, toți căți ținemŭ la naționalitatea română și toți căți luptămŭ pentru interesele poporului românŭ, trebuie să-i opunemŭ — ȳicemŭ — o manifestațiă generală în favôrea drepturilorŭ noastre călcate în picioare, aducându la cunoștința Tronului și a opiniunei publice, pe cale drêptă și legală, tôte fără-de-legile, ce se comitŭ ađi în contra poporului românŭ sub masca „patriotismului“ și a „interesului de statŭ“, și să pretindemŭ în gura mare, că decă corectŭ este ađi atitudinea Românilorŭ, să fid corectă și atitudinea regimului Maiestății Sale față cu ei.

UNIREA BULGARILORŪ.

Telegramele cele mai nouē:

Sofia, 15 Octomvre. — Guvernulŭ a ordonatŭ arestarea lui Pasič și Pavlovič, cari au subsemnatŭ proclamațiunea revoluționară în contra emigranților și turtorŭ acelora, cari voescŭ să turbure pacea la granițele bulgaro-sêrbe, nu înțelegemŭ invinovățirea ridicată contra lui Caravelov, nici dispoșiunea dușmăna a Sêrbiei contra Bulgariei. — În casulŭ unei acțiuni, Bulgaria intenționéză se organizeze pe Muntenegrenii imigrați în tr'o legiune separată sub comanda lui Peco Pavlovič. Deja douē rude de aprôpe ale lui Peco lucréză în acéstă direcțiune.

Nișŭ, 15 Octomvre. Scirea, că conferința va proclama statulŭ quo ante cu principiile Alexandru ca guvernatorŭ alŭ Rumeliei ostice sub suseranitatea Sultanului, se consideră aci ca o mistificare a tractatului dela Berlin în favôrea Bulgariei și în defavôrea Sêrbiei. Serbia nu va consimți la unŭ astfelŭ de status quo. Dacă totuși s'ar accepta acéstă resolvare, atunci Serbia, cu tôte sfaturile marelorŭ puteri, va fi silită a intra în acțiune. — La revista de erî, ȳise regele cătră trupe: „În douē ȳile vomŭ sci sigurŭ ce vomŭ face.“ — Din Sofia și împrejurime fugŭ mulți Bulgari în interiorulŭ țerii, fiind că se temŭ de o năvălire a Sêrbilorŭ.

Scutari, 15 Octomvre. — Neculae alŭ Muntenegru-lui, care în ȳilele din urmă a statŭ în Podgorița, s'a exprimatŭ cătră supușii săi mohamedani, că elŭ nu pôte avea încredere în fidelitatea lorŭ, după ce Sultanulŭ nu ș'a ținutŭ promisiunile ce i le-a făcutŭ lui — principelui. — Lucrările pentru delimitarea granițelorŭ turcomuntenegrene s'au sistatŭ din cauza greutățilorŭ ivite între comisarii turcesci și muntenegreni. Aceștia din ordinŭ superiorŭ s'au dusŭ la Cefinje.

Viena, 15 Octomvre. Scirea, că în privința mijlocelorŭ practice pentru resolvarea cestiunei bulgare deja s'a ajunsŭ la o înțelegere între Rusia și Austro-Ungaria, care asigură concordia celorŭ douē state și prin urmare a celorŭ trei imperii față cu tôte eventualitățile viitoare în peninsula balcanică, pare în prima sa parte de cređutŭ, ér a doua parte trece de prematură, dér nu ne-probabilă. — Ultima notă circulară a guvernului sêrbescŭ s'a predatŭ aci erî. Se consideră acéstă din mai multe părți ca precursorulŭ nemijlocitŭ alŭ acțiunei militare a Sêrbiei, care — precum se pare — va avē ca țintă cercurile Tru, Bercovac și Vidinŭ, și alŭ cărei începutŭ se așteptă în lumea diplomatică în totŭ momentulŭ. — O scire din Adrianopolŭ, că pentru întărirea trupelorŭ concentrate acolo se așteptă din Creta 20 de bataliône, nu se pôte crede, deôrece fierberea din Creta și atitudinea Greciei vorŭ face pe Turcia să trimetă acolo trupe considerabile, spre a împedeca isbucnirea unei insurecțiunii.

Londra, 15 Octomvre. Corespondentulŭ din Viena alŭ lui „Times“ este imputernicitŭ a comunica, că Austro-Ungaria a declaratŭ espresŭ regelui Milan, că elŭ pôte întreprinde orice acțiune militară pe propria sa răspundere, și că Austro-Ungaria nu va interveni în nici unŭ modŭ pentru urmările faptei sale.

Constantinopolŭ, 15 Octomvre. În cercuri bine in-

formate se vorbesce, că între Serbia și Turcia s'a făcută o înțelegere provizorie, ca trupele sârbesci să nu pătrundă în Macedonia. Trupele turcesc în Serbia veche sunt destul de tari, ca să împedecă înaintarea Serbiei. — Ambasadorii n'au propus restabilirea *statului quo*. In curând vor începe conferințe între reprezentanții puterilor și între Turcia.

Agramă, 15 Octomvre. — Diarul starcevicianu »Sloboda« primesce dela corespondentul său din Filipopol următoarele împărțiri, ce i le-a făcutu președintele guvernului provisoru rumeliotă, Dr. Stransky:

»Conferența ambasadurilor în Constantinopol n'a avut nici un succes. In cestiunile pendente dintre Austro-Ungaria și Rusia nu s'a ajuns încă la nici o înțelegere. Turcia pretinde ca să se grăbescă decisiunea. Bulgaria a declarat încă mai de mult, că cheltuielile mobilisării agraveză stabilirea tributului, din care cauză este neapărat de lipsă de a se rezolva odată cestiunea unirei, în ori și ce direcțiune. Serbia încă nu s'a declarat până acum de loc față cu Bulgaria. Este neadeverat, că patru regimente sârbesci ar fi trecut peste graniță; totu așa este neadeverată scirea din Paris, că Serbia ar fi pornit spre Ak-Palanka și Leskovațu. In Bulgaria liniștea n'a fost încă nicăiri conturbată. Bulgarii lucră cu mult zel pentru asimilarea deplină a Bulgariei de sud cu Bulgaria de nord și prin acesta se vor delatura multele cheltuieli, cari au fost o cauză principală a revoluțiunei. Aici domnesce în continuu mare însuflețire. Tote scirile contrarie sunt invențiuni tendențioase.»

Paris, 15 Octomvre. — Cele trei împărății, se asigură, doresc întrunirea unei conferențe europene în Constantinopol spre rezolvarea cestiunei ostrumelice. Germania a făcutu la Belgrad cele mai energice remonstrări.

SCRILE ȚILEI.

O altă versiune despre trimiterea trupelor împărătesc la Ighiu este, că între populațiunea română și maghiară din Ighiu s'ar fi ivit frecări, fiind că la alegerea de curând a primarului au isbitu Românii; er în Zlatna, — după cum spune „Ellenzék“, — că s'ar fi găsit în acel ținut puscă de contrabandă. Duoi procurori și comandantul gendarmeriei au sosit în Zlatna.

—0—

Pe Dr. Vasiliu Lucaciu, care e strașnicu persecutat de Unguri, la intrarea sa în parochia în care e denumit, ni se scrie că *credincioșii l'au primit* cu cea mai mare solemnitate și bucurie: s'au tras clopotele, i-au eșit înainte mulțime de credincioși, bărbați și femei, bătrâni și tineri, l'au onorat cu cununii și s'au împușcat cu piușe. Acastă primire solemnă a fost cel mai bun răspuns la persecuțiunile unguresc. Laudă credincioșilor săi!

—0—

Aflăm, că țilele aceste fū ales, cu unanimitate, profesor de muzică vocală și instrumentală la institutele de învățământ din Blășiu d. Iacobu Mureșanu jun absolventu alu conservatorului din Lipsca. D-sa este bine cunoscutu la noi în urma activității, ce a dezvoltat-o mai multă vreme ca profesor de muzică alu gimnasiului și ca dirigentu alu corurilor vocale române de aici, precum și în urma compozițiilor sale bine primite de publicul brașoven. Cunoscătorii și amicii muziceii din orașul nostru regretă multu depărtarea tână-

rului componist din mijlocul lor și îi doresc ca misiunea ce și-a luat-o asuprași, ducându-se la Blășiu, să-i succedă pe deplin. D Mureșianu și-a propus adevă d'a se ocupa în specialu cu muzica bisericească, formându unu choru bisericesc, care să corăspundă tuturor cerințelor timpului de față, și suntem convinși că va întâmpina în privința acesta sprijin și încurajare. Tărâmul ce și l'a ales este cu atât mai favorabil pentru ajungerea frumosului scopu, cu câtu, după cum este cunoscutu, cântările bisericesc orientale române nicăiri nu s'au conservat mai bine în caracterul lor curat originalu, ca în Blășiu.

—0—

„Ellenzék“, tipul țiarelor smintite, scrie că în Beiușiu trei Români, cari n au fost lăsați să trecă la vamă fiind că nu plățiseră, ar fi amenințat pe Unguri dîcîndu: »Așteptați numai, că nu multă vreme veți mai domni.« Folia smintită întrebă: »Și dincolo de muntele Craiului?« — Întrebarea acesta e de o valoare nespuse de mare. Prin ea recunosc folia miserabilelor calomni, fără să vrea, că noi Românii suntem nedreptățiți.

—0—

In afacerea stégurilor din Orăștia, aceeași folia scrie, că ar fi primitu o deslușire dela Mallasz, orologier și pompier, că nu el a vătămătu stindardul unguresc cu ocaziunea festivităților pompierilor. — Va dovedi cercetarea.

—0—

Cumcă misiunea »Kultur-egylet“-urilor e a lăți cultura, vrea s'o dovedescă filiala din Mediaș, alu cărei președinte Nyaradi nu scie nici scrie corect ortografi cesce. Săracă cultură, pe ce mâni ai ajunsu!

—0—

In Hațeg și împrejurime bantue difterita, secerându multe vieți. Se dîce, că mijlocele întrebunțate până acum d'a o conțeni n'au folositu nimic. Să nu fi fostu acele mijloce de cele ce nu se întrebunțază!

—0—

Unu ore care Nicolae Crăciun din Clușiu și-a cerut schimbarea numelui pentru sine și fii săi dela ministerul de interne, și i s'a concesu; se va numi deei Karacsony Miklos. Ne prindem că e jidovu seu armenu. Românul nu se batjocoresce.

—0—

La Veșimortu s'a formatu, — ni se scrie, — la stăruința și sub conducerea d-lui teologu abs. de Pesta, Vas. Szabo, unu coru vocalu de agricultori români, care a și datu deja unu concertu, cântându precisu piese destulu de grele, ca d. e. »Hora Sinaiei.« Concertulu a avut succesu neașteptat de bun, atât moralu cât și materialu. — Felicităm din inimă pe d. Szabo pentru stăruința și conducere, dăr nu și pentru nume, mai alesu cum e scrisu.

—0—

Agricultorii români din Craiu-Dorolț și-au formatu cu spese considerabile, — 600 până la 700 fl. pentru instrumente și maestru de muzică, — o orchestră, care cântă în biserică. Fiindu însă neusitată — ni se scrie, — muzica instrumentală în ritulu orientalu, nu scim ce voru dîce autoritățile eclesiastice la acesta; totuși o dovadă e, că Românul nu vrea să rămână nici pe unu teren înderătu altoru popore. — Așa e, dăr pré mirósă a catolicismu. Cât pentru înființarea orchestrei nu putem decât să ne bucurăm.

»Românul« scrie: »Printre studenții români ai facultății de drept din Paris se află și d-șora Sarmiza Bilcescu. D-șora Bilcescu urmază cu laudabilă asiduitate cursurile de anul II alu facultății de drept, er esamenul de anul I l'a trecut în Augustu cu elogie.«

—0—

»Națiunea« scrie: »Esamenele de bacalaureat s'au terminat și în Bucuresci. Dintre 90 de candidați, între cari și 2 candidate, cele mai bune note le-a obținut d-șora Maria Vlangar, care a fost clasificată întâia, de juriulu esaminatoru. Meritul d-șorei Vlangar e cu atât mai mare, cu câtu, după cum suntem informați, d-sa și-a preparat singur mai întregu cursulu licealu.«

DIN SATU-MARE.

Contribuțiunea »culturală« de 1% în congregațiunea comitatensă.

Diua de 8 Oct. n. a. c. va rămâne memorabilă pentru noi. Atunci ni s'a impus adevă darea nouă, cu care avem să fim metamorfozați cu toții în Maghiari; și atunci s'a auțit pentru primadată în sala comitatului Sătmăr o vorbire, în care se apără interes-le poporului și din punctulu de vedere român. Nu va fi daru superflu să afle ceva și publicul român despre decursulu acelei adunări.

Inainte de deschiderea ședinței Széchenyianii se siliră a câștiga pe deput. Desideriu Isaák, ca să nu facă opozițiune în cestiunea acesta atât de vitală pentru maghiarism. Și le-a și succesu. Isaák, care la adunarea societății s'a fost declarat în contra contribuțiunei, acuma n'a votat nici pro nici contra. Și și partizanii lui au făcutu întocmai.

Comitele supremu: Domahidy în vorbirea de deschidere, și vice-comitele Ujfalussy în raportulu semestralu arată însemnătatea țilei — pregătite cum se cade prin dășii. Se scoldă apoi contele Károlyi Pista, și reamintind adunării, că numai Maghiarii și-au vrsat sangele pentru patria acesta (csak magyar vér öntözött), — că patria adorată numai așa se va pute susține în viitoru, decât vomu fi toți una, și curat Maghiari (tisztán magyarok leszünk), — că dacă întâmplarea ar vre, ca hotarele acestei țeri să se împingă mai în afară a magyar határt messzebre tolná), și acesta numai așa se va pute face, decumva cu toții vomu fi Maghiari, — pentru ajungerea acestor scopuri mărețe propune să se voteze contribuțiunea de 1% în favoarea Societății Széchenyiane.

După elu ia cuvântulu d. Emilu Pelle preotulu român din Terrebeș, și tine următorulu discursu ascultat cu multă atențiune:

»On. Congregațiune! Scopulu oficialu mărturisit alu societății petente este: lășirea limbii maghiare, și a simțului patriotic între nemaghiari. Românii sătmăreni și-au îndeplinit totdeuna șiși împlinescă și aci cu credință datorințele patriotice. Trebuie dară se considerăm de afrontu, decât numita societate prin formularea amintită a scopului ei vrea a face să se credă că la noi Românii, ar lipsi simțulu patriotic, și că acesta ar trebui să-l învățăm dela membrii ei. Vătămarea acesta o respingem.«

Eră ce se atinge de limba maghiară, acesta dintre nemaghiari nicăiri în țera n'o vorbesc relativu atâția, ca tocmai aici în acestu comitatu. Limba maghiară în școlile române de aici s'a propus deja înainte de ce s'ar fi adus legea cunoscută. Statulu se îngrijesce, că aceia se fiă propusă și de aci înainte. Ce-i rămâne

FOILETONU.

ȚIGANULU.

(Schia pedagogică, imit. după C. P.)

I.

»Ce naiba, da încă totu nu ești gata?! In urma urmelor va trebui să plec și singur!«

Acestea sunt cuvintele, cu cari se adresă răsătu d-lu Manasie, din orașulu N., cătră soțiora sa, care sta înaintea oglinzii. Aurelia, astfel se chema dōmna, voia să mērgă la balu într'unu costum elegantu roșu-deschis; — deși ore întregi trecuseră, de când începuse să-și facă toaleta, totuși i se părea, că nu e destul de dichisită, și întreba mereu pe Maris (servitōrea), de-i stă bine ori ba. Dēnsa i ar fi imputat soțului său pentru tonul aspru, cu care i s'a adresat, dacă nu i-ar fi cunoscut de mai nainte temperamentulu; ținēndu contu de acesta, fi aruncă dreptu răspunsu o căutatură drăgășe promițēndu-i, că se va grăbi câtu va pute mai iute.

Manasie se duse în odaia sa și se pregăti de plecare. Ce-i dreptu, a trebuit să mai aștepte o lēcă bu-nicie de timp, căci dichisirea pentru femei e o fericire care încă trebuie gustată. Noi, băbății, nu scim, ce simte o femeie, când se împodobesce cu felu de felu de podobe, când vede cum cresce farmeculu ei, frumșețea ei cu fiecare pantlică, cu fiecare giuvaer. Manasie era paci să-și pērdă răbdarea; cam măniosu se duse în odaia soției sale, dăr n'o găsi aici. Cu toaleta isprăvisă, dar Aurelia mai avea încă să și împlinescă și datorile

sale de mamă. Și aceștea sunt prețioșe pentru o mamă, adevărată și nu se pot asemena cu nimiea din lumea acesta. Ce ar dîce o mamă, care se jertfesce de dimineața până seara pentru drăgălașii săi copii, dacă i-ar lua cineva și în locul lor i ar da tote cele de lipsă pentru o viață liniștită și fără griji? Aurelia a aflat în iubirea de mamă unu isvoru vecnicu pentru bucuria și fericirea sa; acum sta lângă leagēnulu fetei sale Reli (Aurelia) care n'apucase a împlini trei ani, voind să-și ia adio; o giugiulea netețāndu i obrăjorii și sărutāndu-o ca o mamă, care abia se putea despărți de dēnsa

»Te întorci îndată, mama?« întrebă āngerașulu și mama îi rēspunse: »Da, draga mea, numai decâtu mă voiu întorci și-ți voiu aduce și bombōne multe și dulci, din cari vei mânca tu mână dimineață; acum culcă-te, draga mamii, și dormi.«

»Haid să mergem,« rēflecā Manasie și Aurelia se grăbi de drum. Inainte de-a eși din casă, porunci servitōrei, să îngrijescă bine de copilă, să nu cumva să iasă din odaia său să adormă, până ce se voru întorci dela balu.

Era pe la nouē ore seara. Aprōpe de hotelulu, în care avea să fiă petrecerea, bāgară de sēmă, că se făcuse cam frig. Aurelia era tare îngrijată pentru copila sa.

»De o va lăsa cumva Maris singur în odaia, peste nopte descoperindu-se forțe ușor se pōte răci,« dîcea dēnsa cătră bărbatul său.

»Ah, cine să se mai gândescă la tote posibilitățile,« rēplică acesta.

»Nu sciu, cum imi vine, dar nu prea sunt în voia

bună; m'e cam tēmă! gândulu meu va fi mai multu acasă, ca la balu.«

»A-și strica cineva chefulu numai pentru nește gōle presimțiri, e o mare slăbiciune. Nu te-ai mai lăsat de superștițiile tale?«

Aici se intrerupse conversația; trāsura era înaintea hotelului; se dară jos și în curēndu-se amestecară în pētrița și voioșă societate a balului.

II.

Să auțim acum, ce s'a întâmplat acasă, după ce plecară stăpanii. āngerașulu adormise; în odaia era mare liniște, câtu și băjbăitul muscei ilu puteai auđi. Peste cât-va timp bate cineva la ușă.

»Tu ești, Iános?« întrebă servitōrea încetinelu.

»Da,« rēspunse o voce din afară, »deschide.«

Maris deschide și unu tēneru corporal (cāpraru) intră; se retragū într'o odaia, nu departe de cuhnă (bucătăria) și se punu pe taifasuri multe și mērunte, pe cari să mē ierte cetitorulu, dar nu le mai descriu. De odată se aude unu plāsetu amar.

»E Reli, lua-o-ar naiba s'o ia, că-mi mănāncă țilele, mă îmbātrānește fără de vreme,« murmură Maris.

»Astupă-i gura,« strigă brutalulu soldat, când se duse Maris să liniștescă copila.

»Maris, Maris, rămāi aici!« strigă copila.

»Ah! nici vorbă de rēmasu; culcă-te numai decâtu și dormi; să nu te mai auđi că plāngi, că îndată chemu pe țiganulu, să te ia și să te ducă; auđitu m'ai?«

Servitōrea se duse la Iános, dar peste câteva minute copila începū să plāngă din nou. Ca o leică se repede nemulțămăta guvernāntă în odaia:

de făcutu aşadară societăţii Széchenyane? — Nimica.

Dară de alta este vorba. Sute de articuli ale gazetelor maghiare ne spun, care este scopul adreptat? Este acela, ca nemagiarii să se maghiarizeze, ca după „P. Napló“ în 10 ani să fie numai Maghiarii în țară,

Domnilor! Aduceți-vă aminte, ce ați simțit DV., când Nemții se trudău să vă germanizeze. Cum v'ați tulburat, cum v'ați opusă atunci, și cum ați făcut tot ce se zădărniciți planurile Nemților! Și ce rezultat au germanizarea? Tocmai acela trebuie să-l aibă și maghiarizarea. Nu părtiniți deci tendințe, cari în loc să apropie pe popore unul de celălalt, mai vîrtos le străinează relațiunile reciproce, le amăresc ăilele.

Că unitatea limbei nu însemnă încă contopire, ba nici conviețuire pacinică, o arată invederat exemplu Anglesilor și alți Irlandezilor, căci scimă cu toții, că acești din urmă vorbesc numai englezesce. De alta parte, că popore de diferite limbi pot trăi în armonie și pot forma un stat puternic, o arată între altele chiar și istoria patriei noastre.

On. Congregațiune! Ori cât de mari învățați, oratori vestiți să fie conducătorii societății Széchenyi, tot nu vor pute inventa ei maximă mai aptă pentru a consolida statele, ca cea formulată prin esperința bătărilor în țicerea acesta: „Justitia est regnorum fundamentum.“ Dacă dară vreți a asigura Ungaria în contra a ori-ce pericol, siliți-vă a fi drepti, drepti totdeauna și întru toate față de conlocuitorii DV. Mai încolo, ori cât de luminată să fie epoca noastră, totuși nu cred să se afle un individ, care se îndrănescă a-și asemăna priceperea sa cu înțelepciunea Stului Stefan; și ecă sântul rege-apostol nu numai n'a condamnat, dară chiar a glorificat imperiu poliglot, țicend „regnum unius lingue imbecille est.“

Nu umblați deci pe cărări rătăcite, ci mergeți pe calea designată prin S. Ștefan.

Dară On. Congregațiune eu trebuie să mă opun propunerii făcute și din altă motiv ponderos. Toți, căți se interesă de cauzele concetățenilor lor, știu că mine, că nu trece ăi, în care se nu se efectuează mii și mii de execuțiuni de dare pe teritoriul comitatului nostru. Cu inima liniștită veți vota dară DV. contribuțiune nouă pe poporul acela, care nu învinge nici cu greutățile de până aci? — Eu și de n'asău fi cetățiu și auzit, că cine a părtinit la adunarea Soc. proiectul acesta a-și sei atunci, că acela n'a putut să ăsa decât la bărbăți — cari multămită ceriului — au de toate abundanță.

Altum contribuțiunea proiectată a respins-o și organul guvernului „Nemzet“ țicend, că nu se pare a fi consultă, ca banii publici să se pună la dispozițiunea societăților private. A respins-o „Jokai“, țicend: „Eu resping și șovinismul maghiar..... și n'asău put a-proba, ca curentul (cultural) să iasă de pe terenul social.... Cultura trebuie să intre în popor așa, ca acela să o simță ca un beneficiu și nu ca o povară grea.“ A respins-o de curend și congregațiunea comitatului Maramureș din motivul, că municipiul nu pôte sili pe sine să intre în contra voiei sale în o societate seu stată.

Domnilor! Sôrtea v'a dat în mână puterea statului. D-v. dispuneți de honvedime, de gendarmi, de călăși. Aveți în mână cheile grele ale temnițelor. Tote

aceste însă ne genază pe noi, pentru că scimă, că apărămă cauza cea mai drăptă, și sperămă, că în urma urmelor va învinge în inimile D-v. simțul cavaleresc, despre care nu odată ați dat probe.

În această speranță vă rog cu ătotă căldura, să binevoiți a respinge cererea societății Széchenyane.“

Puternicii noștri se necăjiră grănic, că ecă tot nu vor pute aduce cu unanimitate hotărîrea lor salvătoare de patriă, și se pun la replici ciudate. Prefectul „Domahidy“ îi esplică d lui Pelle, că Maghiarii au avut dreptu a se opune germanizării, pentru că Ungaria a fost și a trebuit să fie stat independent, dar că ei nici nu vreau a maghiarisa. Auțiti! Fișpanul nostru câteva minute după vorbirea contelui Karolyi are curagiul a afirma, că ei nu vreu a ne maghiarisa.

Vorbesc apoi „Jékely“. După el „Göngy“, avocatul Károlyiesilor, care își ia refugiul la umbra lui Kólesey. În urmă se scolară „Luby“. Acesta se teme, că Maghiarii nu își vor pute ajunge scopul. Camarilla, de căteori încep a se întări Ungurii, îndată asmuță pe ei naționalitățile. Așa e și acuma. Probă, că episcopul Dr. Szabo numise pe Dr. Lucaci paroch într'o comună, ce cade tocmai în tărîmul de activitate al societ. Széchenyane, ca acela să-și pôtă continua lucrarea sa de *sobolă daco-română*.

Se trece la votare, și contribuțiunea e primită cu 118 în contra a patru voturi române.

Românii, cari și-au implinit datorința față de națiune, sânt domni: „Stefan Bilțiu“ protopop în Baia-Mare, „Ioan Popă“ avocat în Sătmar, „Emil Pelle“ paroch în Terebesci și „Lazar Iernea“, paroch în Păbicău.

Onore și recunoștință lor!

Între cele 118 voturi au fost și acele a patru di-regteori și români, căroră nu le facem onore de a-i pomeni după nume. Un membru român s'a abținut dela vot și anume d. protopop din Carei, „Ciriac Barbul“. Ceilalți membri români au rămas pe acasă, deși dintre ei adv. Nicolau „Nilvan“ din Șomeuta, adv. Dem. „Popă“ din Vezend, și protopopul I. „Selagian“ din Vezend au fost espres rugați prin mai mulți, ca să se infățiseze la adunare, și deși dela ei ca dela omeni cu avere n'ar fi fost ceva sacrificiu mare a face o mică căpetorie, și deși mai ales dela Selagian după trecutul lui amă fi așteptat orecare zeu întru apărarea cauzei naționale.

Dumnilor însă și alții, pe cari nu-i amintim după nume de astădată au crezut a fi mai opoturn de a se arată indiferenți între împrejurările grele de astăzi, precum totu dumnilor au aflat a fi lucru mai practic și anul trecut a nu veni la Sein, dora că acolo era să fie vorba de programa din Sibiu, seu dora — pentru unul dintre dlor — pentru că pe atunci era vacantă parochia din Carei. Ori le-a vătămă ceva vanitatea personală?

Suntem curioși să vedem, cum va fi ținuta lor ulterioară.

ESPOȘIA DE GRADINARITU.

Brașov, 4 Octomvre.

Ieri 3 (15) l. c. la 9 ore a. m. s'a deschis expoșiția de produse de grădinărit printr'un cuvânt rostit de conducătorul secțiunei grădinăritului d-lu Iuliu Bachmaier. Prima ochire peste obiectele espuse ca și o

privire temeinică asupra aceloră, mulțămesc pe deplin așteptările omului față de o astfel de întreprindere folositoare. Gustu forte estetic domnesce în întreaga împărțire și arangiere, astfel încât servește de mare laudă comitetului expoșiției.

Espunătorii cei mai însemnați sânt următorii:

I. Poame: 1. Martin Horvath, Crizbav, cel mai mare asortiment de pomele cele mai nobilitate, 2. Iulius Bachmayer, Brașov, sortiment forte mare și frumos de pomele cele mai nobile. 3. Carol Schuster ditto. 4. Frideric Schmidt, Prejmer, sortiment forte mare și frumos. 5. Oskar Luckhardt, Brașov ditto. 6. Traugott și Boyer și Stefan de Remenyik, sortiment mic. 7. Carol Horning, Brașov, sortiment frumos. 8. George Bellissimus, Brașov, frumos sortiment. 9. Dr. Wilh. Fink, Brașov, sortiment frumos. 10. Frideric și Eleonora Herman, Brașov, prea frumos sortiment. 11. Samoii Schmidt Brașov, grupă frumosa. 12. Andreiu Pulpaș, frumos sortiment. 13. Comuna Honigberg, frumos sortiment. 14. Comuna Hălchiu (Heldsdorf) ditto. 15. Comuna Rășnov, sortiment forte mare și frumos. 16. Comuna Ghimbav, prea frumos sortiment. 17. Codlea sortiment mic. 18. Ion Aron Brașov, mic sortiment. 19. Kiss Árpád, Turcheș, sortiment prea frumos. 20. Andreiu Lupan. Brașov, sortiment prea frumos și mare. 21. Adolf Linz Brașov, prea frumos sortiment. 22. Frideric Taag Brașov, mic sortiment. 23. Ion Stinghe Brașov, mic sortiment. 24. Wenzel Halamka Brașov, sortiment bun și frumos. 25. Ioh. Thiess Brașov, sortiment prea frumos. 26. Betti Fabricius Rodbav (lângă Brașov), prea frumos sortiment. 27. George Majer Feldiőr, frumos sortiment. 28. Petru Tartler Feldiőr, frumos sortiment.

II. Conserve de pome: Prea frumosa colecțiune de dōmna Elisa Bachmayer Brașov.

III. Vin de pome în câteva specii.

IV. Legume: 1. Minunată grupă dela școla agromonică din Feldiőr. 2. Frumose grupe din Brașovul-vechiu, din Ghimbav și din Rășnov. 3. Frumosa colecțiune de August Kypta Brașov.

V. Articuli ai scōlei de pomi. 1. Grădinarul orașului Bidlo. forte frumosa colecțiune de arbori de podoba și tufari. 2. Iulius Bachmayer, Brașov, forte frumosa grupă de pomi de podoba și tufari. 3. Frideric Schmidt, Prejmer (Tartlau), grupă de pomi forte bine nobilitați.

VI. Grădinărit de artă: 1. Francisc Reich forte frumose straturi decorate și piramidă de palmieri. 2. Frații (August și Cristin) Kypta, Brașov, grupe de palmieri și straturi ornate cu bun succes. 3. Mihail Wilk, Codlea, Aquariu.

VII. Instrumente de grădină de Rudolf Schmidt și Comp., bună colecțiune.

VIII. Instrumente și produse de albinărit: 1. Christian Schmidt, Prejmer, diferite cojnițe (tărne) de albine, instrumente și minunată miere. 2. Ioh. Plajer, Brașov, forte bune instrumente. 3. George Horvath, Brașov, Cojnița (tărna) premiată la Budapesta, minunată miere și conserve de miere. 4. Oskar Luckhardt, Brașov, forte bună miere în diferite specii.

IX. Galite vii: 1. Iosef Balaș, Brașov, forte frumosa colecțiune de porumbi și de găini. 3. D-na Iosef Nagy, Brașov, Ioh. Bergel, Rășnov și alți câțiva — găini și rațe.

Acei domni abonați, cari încă n'au solvit abonamentul pe cuartalul din urmă sânt rugați a grăbi cu prenumerarea, căci decă nu țiarul nu li se va put trimite mai departe.

Administratiunea „Gaz. Trans.“

Editor: Iacob Mureșianu.

Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

„Ce vrei?“ strigă ea mânăsă cătră copilă.

„Rămăi, dragă Maris, aici cu mine, că mi-e frică de țigan, și nu pot să dorm.“

„Adormi, ori îl chemă îndată? E numai coala la ușa; cum vei plânge, îl și lasă înăuntru!“ trânti ușa și o închise.

Se duse în odaia, unde era corporalul și nici că i mai pasă. Ușile era încuiate și nu mai putea auzi nici răsunetul, nici vaetul copilei.

III.

Pe când în casa lui Manasie se întemplantă lucruri, cari revolta pe ori-ce om, fiă cât de puțin simțitor, hotelul era mare veselie. Plăcere peste plăceri; la muzică și joc se uită toate grigile, ce apasă inima omului. Vinul încă nu și greșise efectul; nu e deci mirare, că și mama noastră uitase pentru câtă-va timp simțirile.

Dar o întemplantă i le revocă din nou. Când a venit bărbatul său să-și umple un pahar cu vin, îi cadu sticla din mână și-i sparse paharul. Din acest moment Aurelia n'a mai voit să bea nici o picătură, și chema mereu pe Manasie acasă. Bărbatului nu-i mai venea la socotă; cu „stai că ne vom duce“, „stai că ne vom duce“, au mai trecut vre-o câteva zile; îi mergea și lui la pahar, că soției sale înaintea țigăni. În fine după multe rugăminte se găsi și el de acasă. Negăsind din nenorocire nici o trăsura neocupată, trebuia să meargă pe jos. Le tremurau dinții în ură, așa se făcuse de frig.

„Ah, Dōmne, Dōmne, ce va face drăguța mea de

Reli?“ țicea Aurelia, când sta înaintea ușii, arțend de dorul de a-și vedea ângerășul. Ceva ceva mai înainte să fi venit și ăau peste corporal în casa lor. Tocmai târziu, după ce bătu de mai multe-ori, le deschise Maris ușa.

„Ce face Reli? Dōrme? Ai ingrită bine de ea“ Astfel întreba îngrijata mamă pe servitorea sa. Un „da“ posomorit fu răspunsul acesteia.

Nici n'apucă buna mamă să se desbrace și alergă într'un suflet la leagăn, să-și drăgostescă cu mii de sărutări odorul său. Dar ce să veđi?! Leagănelul era gol. Aurelia țipă un țipet, care-ți sfășia inima. Bărbatul și servitorea speriați veniră, să vadă ce-i.

„Copila mea, copila mea“, striga sërmana mamă și, ca și când și-ar fi eșit din fire, alerga dint'o odaie într'alta. Ah, ce spaimă! Când tocmai în cea mai din fund găsi copila într'un unghiu înghețat, mōrtă. Mititica nu putea să se scape de gândul, că va veni țiganul, s'o ia; de frică se sculă din leagăn și alergăndu dintr'o odaie într'alta obosită adormi și îngheț. Tote ostenelele medicului au fost zadarnice. Ce-i drept, blăstēmata de Maris a fost la moment alungată, ba și pedepsită, dar ce folos?! Bunii părinți și-au perdut odorul lor cel mai scump, și ani întregi a plânsu sërmana mamă după copila sa.

* * *

Ce învățăm de aici?

1) Să nu încredem copii noștri la servitorea seu guvernante, cari, pe lângă absolută nepricepere, mai au și o inimă de pētră.

2) Când plânge copilul, să cercăm înainte de

tote a afla cauza, pentru care plânge. Lucrul e mai greu, până ce copilul nu pôte vorbi; decă pôte vorbi, ni-o spune singur. Dacă cauza nu e vr'un morbu (țice Beneke), copilul plânge cât plânge, apoi tace de sine; să nu-lă giugiulim, seu să-lă compătimim, seu să-i procurăm plăceri sensuale (dulțuri, apă cu zahar etc.), căci prin acesta îl facem de regulă să plângă și mai tare, ăr de alte-ori va plânge anume, ca să-i dăm zahar etc. Din contră să vorbim cu el cam indifezent și să-i atragem atențiunea asupra lucrurilor de prin prejur; în chipul acesta îl dedăm la răbdare și îi promovăm țaria sufletului. Numai în cazul, când cauza ar fi vr'un morbu, îi putem alina durerea prin procurarea de plăceri sensuale ca cele amintite, prin compătimire etc., dar și atunci să fim cât se pôte de moderați. *Pecătu neiertat pedagogic este fără îndoială: a cerca să domolesc plânsul copilului, spunându-i, că dacă nu tace chemă pe țiganul, vrăjitor (șisca), ori alte năluci etc., de cari se folosesc unele mame, fără să cunoscă relele urmări, în educațiunea copilor lor.* Frica și spaima (acesta pôte provoca o mōrte momentană) au o influință forte deprimătoare asupra copilului, îl fac mic de suflet, fricos și schimbăcos; din contră încrederea și curagiul produc un caracter de feru, care țără a se înfrânge ține peptu valorilor vieții. „Luați-i omului frica și puteți face din el un deu!“

L Octomvre 1885.

Corcodel.

*) „Nehmt dem Menschen die Furcht und ihr könnt einen Gott aus ihm machen.“ Schiller.

Cursul la bursa de Viena

din 16 Octobre st. a 1885.

Rentă de aur 4%	96.20
Rentă de hârtă 5%	89.15
Imprumutul căilor ferate ungare	148.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	95.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	124
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	108.—
Bonuri rurale ungare	102.50
Bonuri cu cl. de sortare	101.50
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.25
Bonuri cu cl. de sortare	101.50
Bonuri rurale transilvane	101.40

Bonuri croato-slavone	102.—
Despăgubire p. dijma de vinu ung.	98.—
Imprumutul cu premiu ung.	116.75
Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	120.25
Renta de hârtă austriacă	80.60
Renta de arg. austr.	81.20
Renta de aur austr.	108.35
Losurile din 1860	139.25
Acțiunile băncel austro-ungare	853.—
Act. băncel de creditu ung.	2.8.25
Act. băncel de creditu austr.	277.20
Argintul — Galbin impărătesc	5.96
Napoleon-d'ori	9.99
Mărci 100 imp. germ.	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	125.90

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 23 Septemvre st. v. 1885.

Cump.	vënd.
Renta română (5%)	86
Renta rom. amort. (5%)	92
convert. (6%)	87
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30
Credit fonc. rural (7%)	100 1/2
" " " (5%)	85 1/2
" " " (6%)	97
" " " (5%)	90
" " " (5%)	80 1/2
Banca națională a României	1120
Ac. de asig. Dacia-Rom.	250
" " " Națională	205
Aur	12.25
Bancnote austriace contra aur.	2.02

Cursulu pieței Brașov

din 17 Octobre st. n. 1885.

Bancnote românesce	Cump.	8.82	Vënd.	8.8
Argint românesc		8.75		8.8
Napoleon-d'ori		9.96		10.—
Lire turcesce		11.17		11.1
Imperiali		10.15		10.2
Galbeni		5.90		6.—
Serisurile fonc. Albina		100.50		101.—
Ruble Rusesce		122.—		123.—
Discountul		7—10 %		pe anu.

Numere singuraticice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potu cumpăra în tutungura lui I. GROSS.

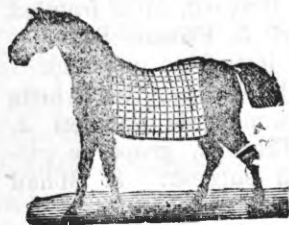
Adevărul învinge!

Am cumpăratu întręga provisiune dela o renumită fabrică de straie și pături de cai cu jumătate din prețulu regulat, și de aceea vëndu câtu va dura acesta provisiune

Numai cu fl. 1.75

bucata din cele mai mari, gróse, late și fórte durabile

Pături de cai

Aceste pături suntu 190 centimetri lungi și 130 centimetri late, cu bordure (chenare) colorate și de grosimea unei scânduri, de aceea adevăratu durabile.

Aceste pături se află în două calități și costă I-a calitate, fórte fine fl. 1.95, calitatea II. 1.75.

Trimiterea cu bani gata, séu rambursă. Aceste pături se espedză țilnicu în tóte părțile lumii, și pretutindenea facu unu efectu estraordinariu, de vreme ce se potu întrebuinta și ca plapomă de patu și cari mai înainte au costatú mai multu ca îndoitú.

Mai departe se află în depositu:

500 duz. PĂTURI PENTRU BIRJARI de colóre galbenă

cu 6 vârgi și bordure diferitu colorate, complete, mari, fórte fine numai à 2 fl. 60 cr.: bucata- Pentru proprietari de birji cu deosebire recomandabile. Asemenea se găsește la mine:

Plapome de mătase,

din cea mai fină mătase-Bouret, în colorile cele mai pompóse: roșii, albastru-galbene, verđi, portucalii, vęrgate, destulu de lungi și late pentru patu celú mai mare, bucata 3 fl. 75, perechea numai 7 fl.

Scrisori de mulțămire și cu comande dela persóne de încredere stau cu sutele în biroulu meu spre convingere, și-mi permitu a publica unele din tr'aceste.

Bachmaning, posta Lambach, 15 Iuniu 1885

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

De vreme ce cu acele două trimiteri de mai nainte m'amú mulțamitu fórte, Vę rogú ca sę-mi mai trimiteți încă 20 bucăți pături de cai, și adecă 8 bucăți din I-a calitate și 12 bucăți din a II-a calitate Vę rogú însę a observa, ca totú câte două bucăți. sę fie cu bordurile la felú

Cu stimă

Franciscú Biener, birtașu.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

Comandezú prin tr'acęsta 150 bucăți pături de cai, 190 centimetri lungi, 130 centimetri late, precum le-amú avutú în prețulu de 1 fl. 75 cr., cu bani gata și sunteți rogatú pentru grabnică espedare.

Presidiulu-comunalu St. Pölten, în 6 Augustú 1885.

pentru primaru: Consiliulu-comunalu,

Troppau 17 Iuniu 1885

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

Posedându pătura trimisă ca mostră, Vę rogămă a ne trimite promptú 60 bucăți în tocmai dupa calitatea acestia, și așteptându factura semnămu.

Societatea pe acții de rafinăriă de zaharu din Troppau I. de Jutrzenka.

D-lui I. H. Rabinowicz, Viena.

Stimata D-Vóstră trimitere primitú, comandezú prin tr'acęsta încă 30 bucăți pături de cai de aceeași calitate, ca cele dantęiu cu bordure roșii, galbine și albastre. Prețulu păturilorú s'afla aci alăturatú.

pentru Administrația bunurilorú Lovasz-Patona: Petying I.

L. Petona, Ungaria 8 Aprilú 1885.

FERIȚI-VĚ! De órece am luatú asupra-mi, vëndarea a acestorú pături, nu este nimeni altulu în stare a lifera pături de cai în acęstă mărime și calitate cu acestú prețu de batjocură, de aceea este de a se feri de anuciurile înșelătóre imitate.

(6-6)

ADRESA:

Webewaaren-Manufactur: I. H. Rabnowicz

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

Vinuri din pivnițele lui Paul Arzt

premiatę la esposiția universală în Viena 1873, la esposițiunile regnicolare în Stuhlweivsenburg 1879, Eger 1881, Triest 1882 și de curęndú și în *Budapeșta*.

Se potú cumpăra:

În băcânia d-lui Carol Kirr.

În birtulu la „cocoșulu albú“ în strada Căldărarilorú.

În birtulu la „tabla regescă“ (zur königl. Tafel) înderétulu măcelăriei.

Recomandămú cu deosebire vinurile de soi, cari au fostú lăudate și în Budapeșta: *Tramimú, Șom, Rislingú, Tămăioasă și Steininger*.

Loteria

ESPOȘIȚIUNEI DELA BUDAPEȘTA

Aducemú la cunoscınța generală, că pentru comoditatea onor publicú amú predatú

DEPOSITULÚ PRINCIPALÚ

alú

LOSURILORÚ NÓSTRE DE ESPOȘIȚIUNE

agreate de toți cassei de schimbú a d-lui

Pridericú Orendi, strada Teatrului No. 94

Onor. publicú află aici unu asortimentú escelentú de numere și serii până la țiuua tragerei, adecă 31 Octomvre 1885 inclusivú

Prețulu neînsemnatú alú unui losú à 1 fl. și 11 bucăți nu mai cu 10 fl., recomandă o participare câtú mai viuă la acęstă loteriă bine provăduțá cu câștiguri fórte însemnate

Câștigulu principalú singuru fiindú de fl. 100,000 și împarțitú cu totulú în 4000 câștiguri

Onor. publicú își împlinește printr'o participare câtú mai viuă la acęstă întreprindere a țerii totodatá și o datoriă patriotică, care servesce de decórea fiecărui patriotú.

Cu distinsă stimă.

ADMINISTRAȚIA LOTERIEI

esposițiunei regnicolare de Budapeșta din 1885.

Magazinú de haine bărbătesce

Totú feliu de

haine bărbătesce elegantú și solidú lucrate contecționămú în magazinulu nostru dupa comandă și dupa jurnalele cele mai noue.

Totodatá recomandám marele nostru

depositú de stofę indigene și stręine

pentru rocuri, pantaloni și gileci cu prețurile cele mai etine și rugămú onor. publicú a ne onorá cu comande câtú mai numeroșe.

Cu distinsă stimú

A. Schwarze & Bartha.

Ulița Vámei Nr. 11.